

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie cultuur en onderwijs

2010/2276(INI)

26.1.2011

ADVIES

van de Commissie cultuur en onderwijs

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake de EU-strategie voor de integratie van de Roma
(2010/2276(INI))

Rapporteur voor advies: Hannu Takkula

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie cultuur en onderwijs verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken om onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- A. overwegende dat de uitsluiting van Romakinderen uit het onderwijssysteem negatieve gevolgen heeft voor de andere rechten van de leden van de Romagemeenschap, in het bijzonder het recht op werk, en overwegende dat zij hierdoor nog meer gemarginaliseerd worden,
- B. overwegende dat het analfabetisme het grootst is bij de gemeenschappen die hun traditionele nomadische levenswijze binnen Europa willen volhouden, en overwegende dat er bijgevolg culturele hindernissen bestaan voor de scholing van hun kinderen,
- C. overwegende dat de praktische omstandigheden moeten worden gecreëerd die noodzakelijk zijn voor de scholing van Romakinderen, zoals onder meer de aanstelling van schoolbemiddelaars,
  - 1. benadrukt dat de toegang van Roma tot een goede school- en beroepsleiding, het delen van en het inzicht in hun cultuur, waarden en cultureel erfgoed, een grotere participatie van Roma in verenigingen en een betere vertegenwoordiging van hun gemeenschap essentiële elementen vormen van een totaalbenadering van de toepassing van nationale en Europese strategieën voor de integratie van Roma in en de betrokkenheid van Roma bij de maatschappij;
  - 2. wijst erop dat hoogwaardig onderwijs en hoogwaardige opleiding van invloed zijn op het toekomstige persoonlijke en beroepsleven van een mens, en dat het daarom van wezenlijk belang is te zorgen voor gelijke beschikbaarheid van doelmatige onderwijs- en opleidingsstelsels, zonder enige discriminatie of apartheid;
  - 3. vraagt dat de ministeries van Onderwijs van de lidstaten en de Commissie een innovatief en flexibel beurzensysteem invoeren om talent te stimuleren en de steun aan bestaande beurzen en programma's op te voeren;
  - 4. vraagt de Commissie gegevens te verzamelen en te verspreiden over de in de lidstaten opgedane ervaringen en genomen maatregelen, met name op het gebied van onderwijs en cultuur;
  - 5. is van mening dat er kan worden gezorgd voor betere vooruitzichten voor Roma, met name op het gebied van hun toegang tot de arbeidsmarkt, als de lidstaten meer investeren in onderwijs en opleiding, met bijzondere nadruk op nieuwe technieken en op internet, door maatregelen over te nemen die worden gesteund door de internationale wetenschapsgemeenschap, stichtingen en in de sector onderwijs en maatschappelijke integratie werkzame NGO's op regionaal en plaatselijk niveau;
  - 6. denkt dat er met behulp van het onderwijs kan worden gezorgd voor een betere toekomst voor de Roma, en dat investeringen in het onderwijs van Roma-kinderen en -jongeren daarom essentieel zijn; beklemtoont dat scholing een recht is, maar ook een plicht, en steunt

activiteiten die erop gericht zijn meer Romakinderen naar school te doen gaan, onder meer door hun familie hier actief bij te betrekken;

7. is van mening dat betere kennis van de Romacultuur in Europa het wederzijdse begrip tussen de Roma en de rest van de bevolking in Europa zal vergemakkelijken, en eveneens de dialoog tussen de diverse culturen in Europa zal bevorderen;
8. meent dat de toekomstige strategie voor de Romaminderheid het accent moet leggen op onderwijs als het belangrijkste hulpmiddel ter bevordering van de integratie in de samenleving;
9. is van mening dat er ondersteuningsmechanismen moeten worden ingevoerd voor jonge Roma, zoals studiebeurzen en begeleidingsregelingen, om hen er niet alleen toe aan te moedigen een getuigschrift te behalen, maar ook te gaan studeren en een hoger diploma te verwerven;
10. is van mening dat er een nieuw beurzenprogramma moet worden uitgewerkt met als doel Romastudenten onderwijs van de hoogste kwaliteit te garanderen en op die manier een nieuwe generatie Romaleiders te scholen;
11. is van mening dat er beloningen moeten worden toegekend aan onderwijsinstellingen waarvan kansarme leerlingen een plaats verwerven in instellingen van een hoger niveau of waarvan het slaagcijfer hoger dan gemiddeld is, en vraagt de Commissie om projecten op dit gebied uit te werken;
12. wijst erop dat het van wezenlijk belang is dat de lidstaten de opname van Roma in het maatschappelijk en cultureel leven van de plaatsen en landen waar zij wonen bevorderen, en ervoor zorgen dat zij op lange termijn hieraan meedoen en hierin vertegenwoordigd zijn, o.m. via maatregelen ter bevordering van beroepsonderwijs- en opleiding (BOO) en op de Romagemeenschap gerichte programma's voor levenslang leren, rekening houdend met het cultureel erfgoed en de levenswijze van de diverse Romagroepen in Europa; wijst er bij voorbeeld op dat eventueel kan worden getracht bijzondere opleidingen aan te bieden aan schoolpersoneel, de aanstelling van Romadocenten te bevorderen, nauwe samenwerking met Romagezinnen en –organisaties aan te moedigen en te zorgen voor steun en beurzen na voltooiing van de scholing; is van mening dat de plaatselijke autoriteiten in de lidstaten hierbij een actieve rol moeten spelen en dat naar de non-profitsector het signaal moet worden gezonden dat zijn werkzaamheden programma's ter integratie van de Roma in de maatschappij moeten omvatten;
13. vraagt de Commissie en de lidstaten om elke vorm van uitsluiting van de Roma uit de maatschappij en het onderwijs te bestrijden en om alle programma's die investeren in scholing van de Romabevolking aan te moedigen;
14. is van mening dat de plaatselijke overheid de verantwoordelijkheid moet aanvaarden voor de heropneming van studenten die het onderwijs verlaten vóórdat zij de leeftijd hebben bereikt waarop onderwijs niet meer verplicht is; stelt vast dat de plaatselijke autoriteiten hiertoe van onderwijsinstellingen gegevens van schoolverlaters moeten ontvangen;
15. vraagt de Commissie steun te verlenen aan verdere initiatieven die Roma-kinderen en –

jongeren onderwijskansen in de eerste levensjaren en zorg en toezicht willen bieden;

16. is van mening dat er kleuterscholen en/of andere vormen van voorschoolse opvang en voorschools onderwijs moeten worden opgezet in gemeenschappen waar dit soort instellingen ontbreekt, en dat zij moeten worden uitgebreid als er gebrek aan plaatsen is;
17. vraagt de Commissie steun te verlenen aan initiatieven die doeltreffend zijn gebleken bij het voorkomen van alle vormen van segregatie en voorrang te geven aan integratieprojecten die met de hulp van de Romagezinnen zelf de geslaagde scholing van Romakinderen bevorderen;
18. is verontrust over het hoge percentage analfabeten onder Roma en acht het van essentieel belang om programma's op te stellen en uit te werken die zorgen voor hoogwaardig lager, middelbaar en hoger onderwijs voor Romameisjes en -vrouwen, zoals strategieën om de overgang van lager naar middelbaar onderwijs te vereenvoudigen, en die in alle stadia van dit proces de kennis en het begrip van het culturele erfgoed, de geschiedenis en de waarden van de Roma bevorderen, zowel onder de Roma zelf als bij de rest van de bevolking;
19. benadrukt dat de beperkte aanwezigheid, de hoge afwezigheidscijfers en de geringe schoolprestaties erop kunnen wijzen dat leerlingen en ouders zich niet altijd bewust zijn van de waarde van onderwijs; andere ter zake doende factoren kunnen o.m. zijn: onvoldoende middelen, gezondheidsproblemen, ontbreken van hoogwaardig onderwijs ter plaatse of van beschikbaar vervoer naar school, gebrekkige huisvesting en kleding waardoor het bijwonen van lessen onmogelijk wordt, een niet op integratie gericht schoolklimaat en aparte scholen die in onvoldoende mate voorbereiden op mededingingsvermogen op de banenmarkt; wijst daarom op het belang van maatregelen die de deelname van Roma aan het onderwijsproces bevorderen en van aanhoudende, regelmatige gedachtewisseling over onderwijsaangelegenheden met de gezinnen van deze leerlingen, de Romagemeenschap en alle belanghebbenden;
20. benadrukt de cruciale rol die amateur- en topsport kunnen spelen bij de integratie van de etnische Romabevolking;
21. steunt de bevordering van opleidingsprogramma's die docenten in staat stellen beter om te gaan met kinderen en jongeren met Roma-achtergrond, hun ouders en mensen die zijn aangesteld als Romabemiddelaars met name op lagere scholen, als manier om ervoor te zorgen dat Romakinderen de lessen regelmatig bijwonen;
22. stelt verschillende benaderingen voor voor de opnemings in het schoolsysteem, zowel gericht op kinderen uit Romagezinnen die zich op een vaste plek wensen te vestigen – bij voorbeeld door erop toe te zien dat de kinderen regelmatig naar school gaan – als op kinderen uit gezinnen die hun rondtrekkend bestaan wensen voort te zetten – bij voorbeeld via maatregelen ter vergemakkelijking van schoolbezoek in Romakampen;
23. beklemtoont het belang van programma's voor mobiliteit, levenslang leren, beroepsopleiding en voortgezette opleiding met het oog op integratie van jongeren en volwassenen uit Romagemeenschappen en vergroting van hun kansen op een baan;
24. is van mening dat het systeem van leer-werktrajecten moet worden uitgebreid om grootschalige verwerving van de noodzakelijke vaardigheden en bekwaamheden mogelijk te

maken;

25. is van oordeel dat het opleidingsaanbod moet worden afgestemd op de vraag vanuit de arbeidsmarkt, en vraagt dan ook om nationale en regionale prognoses met betrekking tot de vraag op de arbeidsmarkt op middellange termijn;
26. vraagt de Commissie systemen te ontwikkelen en ten uitvoer te leggen waarmee de EU-instellingen, lidstaten en vertegenwoordigers van de Romagemeenschap toezicht kunnen houden op de programma's en projecten die in de lidstaten worden uitgevoerd;
27. beschouwt de Romacultuur als onlosmakelijk deel van het Europese cultuurmozaïek en wijst erop dat één van de belangrijkste methoden om de Roma en hun levenswijze te begrijpen bestaat uit vergroting van de kennis die andere Europeanen hebben van het erfgoed, de tradities en taal van de Roma en van hun hedendaagse cultuur; is krachtig voorstander van bevordering en behoud van hun scheppende activiteiten daar deze een wezenlijk bestanddeel vormen van de interculturele dialoog;
28. is van mening dat de Roma zich moeten inspannen om de gewoonten en de cultuur van de bevolking met wie ze samenleven, te leren kennen, waardoor zij soepeler zouden kunnen integreren op de plaats waar zij wonen;
29. meent dat vrijwilligerswerk en sportieve activiteiten waarbij zowel Roma als niet-Roma betrokken zijn, in belangrijke mate kunnen bijdragen tot een grotere maatschappelijke integratie;
30. vraagt dat de Commissie optimale werkmethoden en positieve voorbeelden en ervaringen met uitgevoerde programma's en eigen initiatieven van de Roma in de schijnwerpers zet, met als doel de manier waarop andere bevolkingsgroepen tegen de Roma aankijken te verbeteren, en de actieve deelname aan en creatieve samenwerking van Romagemeenschappen met unitaire, nationale en plaatselijke programma's te stimuleren;
31. dringt erop aan de bestaande Europese middelen voor de bevordering van werkgelegenheid, opleiding en cultuur van de Romavolkeren op alle regeeringsniveaus beter worden geïdentificeerd en gebruikt;
32. spreekt de aanbeveling uit het toekomstige EU-beleid voor de Roma-minderheid te baseren op een gedifferentieerde benadering, die is toegesneden op de specifieke situatie van de verschillende lidstaten en de specifieke kenmerken van de Roma-gemeenschappen in kwestie;
33. vestigt de aandacht op het belang van strengere controles op het gebruik van EU-middelen voor de integratie van de Roma;
34. is van mening dat het nuttig zou zijn dat lidstaten die goede resultaten hebben bereikt op het vlak van de integratie van de Roma en lidstaten waar de situatie nog altijd problematisch is, onderling ervaringen en goede werkmethoden uitwisselen;

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	25.1.2011
Uitslag eindstemming	+: 30 -: 0 0: 2
Bij de eindstemming aanwezige leden	Maria Badia i Cutchet, Zoltán Bagó, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Piotr Borys, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Ayxela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Marek Henryk Migalski, Doris Pack, Chrysoula Paliadeli, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Joanna Senyszyn, Timo Soini, Emil Stoyanov, Hannu Takkula, László Tőkés, Corneliu Vadim Tudor, Gianni Vattimo, Marie-Christine Vergiat, Sabine Verheyen, Milan Zver
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou, Hella Ranner, Mitro Repo, Olga Sehnalová, Rui Tavares